

ಲಭ್ಯವಾಗದು. ಕುಲೀನರು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕೆಳ್ಳಿಸೆವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಅದರ ಜಾಹ್ನೇ ಸಾರಾವ ಕರ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನೀನನಗಿಡ್ದರ ನಾನಿನಗೆ ಪದ್ಧತ್ವ ಇದಕ್ಕೆ ಹೋರಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುವ ಭೇಮಣ್ಣ, ಹತ್ತುಮಣಿ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕತ್ತೆಗೆ ಹೇರುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಉಣಿನುವುದರಿಂದ, ಕತ್ತೆ, ಹೇರನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸಂತಿಸುತ್ತದೆ. ಕುದುರೆ ನಿರಾಕರಿಸಲು, ಅದು ನಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಂಟಮುರಿದರೆ ಬಿಧ್ಯು ನಟಿಸುತ್ತದೆ ಮಾಲೀಕ ಹೇರನ್ನು ಕುದುರೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕತ್ತೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಹೋಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಲೊಕಕ್ಕೆ ಕಲೀಸಿದ ಮೋದಲ ಸಮಾನತಾವಾದಿ ಕತ್ತೆಯೇ ಇರಬೇಕು.

ಲೊಕದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗೆ ಸಮುರ್ವಿತವಾದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಗೌರವವನ್ನು, ಏಸು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಪ್ರಾಲೇಸ್‌ನ್ನು, ಇಸ್ರೇಲು, ಕಾಜಿಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಾರೆ ಕಂಡೆವು. ಅಲ್ಲಿನ ಚಚ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಸವಾರಿಯ ಭಿತ್ತಿಚಿಕ್ಕಗಳಿದ್ದವು. ಅವು ಮೇರಿ-ಚೊಸೆಫರು ಮಾಡಿದ ಎರಡು ಪರಯಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಮೋದಲನೆಯಿದು-ಚೊಸೆಫನು ನಜರೇತಿನಿಂದ ತುಂಬು ಗಭ್ರಣಿ ಮೇರಿಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳೆಹೆಮ್ಮೆಗೆ ಕರೆತೆಗಿಡ್ದು. ಎರಡನೆಯಿದು-ಗಂಡುಗೊಸಿನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಂಜಾಣ್ಣಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬಾಲಪಿಸುವನ್ನು ಮೇರಿಯನ್ನೂ ಸಾರಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳೆಹೆಮ್ಮೆನಿಂದ ಈಚೆಷ್ಟಿಗೆ ಹೊಗಿದ್ದು. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವದ ಈ ಪರಯಣಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸೇಳಿದವು.

ಇವನ್ನವರು ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮೂಲಾದಿದರು; ಚರ್ಚಿನ ಜಾಲಂಧು, ಭಾವಕೀ, ಗೋಡೆಗಳ ಮೇರೆ ವರ್ಣಚಿಕ್ಕಗಳಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದರು. ದಂಪತ್ತಿಯ ಆತಂಕವನ್ನು ಪುಟ್ಟಪಿಸುವಿನ ಮುಗ್ಗತೆಯನ್ನೂ ಕಾಣಿಸುವವ್ಯೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಕತ್ತೆಯ

